

7. cvičení z lineární algebry

Cíle cvičení:

- porozumět pojmu podprostor, lineární kombinace a lineární obal

Základní příklady:

1. Rozhodněte, zda je podprostorem reálného lineárního prostoru $\mathbb{R}^3$ množina vektorů:

$$(a) \left\{ \begin{pmatrix} x \\ x+y \\ 2y \end{pmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R} \right\}, \quad (b) \left\{ \begin{pmatrix} x \\ x+1 \\ 2y \end{pmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R} \right\}. \quad (c) \left\{ \begin{pmatrix} x^2 \\ 2x \\ x \end{pmatrix} \mid x \in \mathbb{R} \right\},$$

$$(d) \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ -x \\ x \end{pmatrix} \mid x \in \mathbb{R} \right\}, \quad (e) \mathbb{Q}^3, \quad (f) \left\{ \begin{pmatrix} x \\ x+y \\ 2y \end{pmatrix} \mid x, y \in \mathbb{Q} \right\}, \quad (g) \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}.$$

2. Rozhodněte, zda jsou podprostorem

- (a) řešení homogenní soustavy rovnic o n neznámých v prostoru T^n ,
- (b) řešení nehomogenní soustavy rovnic o n neznámých v prostoru T^n ,
- (c) čtvercové matice, které komutují s danou čtvercovou maticí $\mathbf{A}$, v lineárním prostoru všech čtvercových matic stejného stupně,
- (d) reálné polynomy v reálném lineárním prostoru spojitých reálných funkcí,
- (e) sudé funkce v reálném lineárním prostoru všech reálných funkcí.

3. Rozhodněte, zda množina X generuje lineární prostor $\mathbb{Z}_5^3$ nad tělesem $\mathbb{Z}_5$, jestliže $X =$

$$(a) \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix} \right\}, \quad (b) \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 4 \\ 3 \\ 2 \end{pmatrix} \right\}, \quad (c) \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 4 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}.$$

4. Rozhodněte, zda je v lineárním prostoru $\mathbb{Z}_7^4$ nad $\mathbb{Z}_7$ vektor $\mathbf{v}$ lineární kombinací vektorů

$$\text{množiny } X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 3 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \\ 6 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}, \text{ jestliže } \mathbf{v} = (a) \begin{pmatrix} 6 \\ 6 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad (b) \begin{pmatrix} 0 \\ 6 \\ 2 \\ 6 \end{pmatrix}, \quad (c) \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad (d) \begin{pmatrix} 1 \\ 6 \\ 2 \\ 6 \end{pmatrix}.$$

V případě, že ano, určete koeficienty této lineární kombinace.

5. Vyjádřete v lineárním prostoru $\mathbb{Q}^3$ vektor $\begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ jako lineární kombinaci vektorů

$$(a) \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right), \quad (b) \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 6 \end{pmatrix} \right), \quad (c) \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right).$$

Obtížnější příklady:

6. Popište podmnožinu $\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix} \rangle \cap \langle \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix} \rangle$ lineárního prostoru $\mathbb{Z}_5^3$.

7. Nechť V je podprostor aritmetického vektorového prostoru T^n . Existuje soustava lineárních rovnic nad T , která má řešení právě všechny vektory z V ? Nalezněte ji pro podprostory z úlohy 1.

Úlohy k zamýšlení:

8. Dokažte, že je množina reálných polynomů reálným lineárním prostorem, který neobsahuje žádnou konečnou generující množinu.

Řešení:

1. (a) ano, (b) ne, (c) ne, (d) ano, (e) ne, (f) ne, (g) ano.

2. (b) ne, ostatní ano.

3. (a) ne, (b) ne, (c) ano.

4. (a) ano, $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 6 \end{pmatrix}$, (b) ano $\begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 2 \end{pmatrix}$, (c) ne, (d) ne.

5. (a) $\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 2 \end{pmatrix}$, (b) $\begin{pmatrix} -3 \\ -4 \\ 3 \end{pmatrix}$, (c) $\begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{pmatrix}$.

6. $\langle \begin{pmatrix} 4 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix} \rangle$.

7. Ano.